

En jämlikhetsunion: EU:s strategi för rättigheter för personer med funktionsnedsättning 2021-2030

2020/21:FPM90

Socialdepartementet

2021-03-31

Dokumentbeteckning

COM(2021) 101 final

Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén EN jämlikhetsunion: EU:s strategi om rättigheter för personer med funktionsnedsättning

Sammanfattning

Kommissionen har presenterat en ny strategi för rättigheter för personer med funktionsnedsättning som ska löpa från 2021 till 2030. Strategin utgår från FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning (hädanefter konventionen) vilket också är utgångspunkten för det nationella målet för funktionshinderspolitiken. Strategin pekar ut åtta prioriterade områden med olika flaggskeppsinitiativ, ett antal olika förslag på åtgärder från kommissionen samt uppmaningar till medlemsländerna för ett effektivt genomförande av konventionen. De olika prioriterade områdena är tillgänglighet, åtnjutande av EU-rättigheter, anständig livskvalitet och självständigt boende, lika tillgång och icke-diskriminering, främjande av rättigheterna för personer med funktionsnedsättning på ett globalt plan, ett effektivt genomförande av strategin, föregå med gott exempel samt medvetenhet, styrning och mätning av framsteg.

Regeringen välkomnar att strategin tydligt utgår från konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och anser att det är ett strategiskt viktigt instrument för att implementera konventionen. Regeringen delar på övergripande nivå den analys och de slutsatser som kommissionen presenterar i meddelandet. Vidare stödjer regeringen kommissionens ambition att synliggöra de allvarliga konsekvenser pandemin inneburit för

1 Förslaget

1.1 Ärendets bakgrund

Strategin för rättigheter för personer med funktionsnedsättning är den senaste i raden av strategier som är grunden för kommissionens paraplykoncept ”En jämlikhetsunion” tillsammans med jämlikhetsstrategi för hbtqi-personer, jämställdhetsstrategin 2020—2025, EU:s handlingsplan mot rasism 2020—2025, samt EU:s strategiska ram för romer. Strategin är också en uppföljning av den europeiska funktionshindersstrategi som löpt mellan 2010 till 2020 som har följts upp och utvärderats. Utvärderingen visar att den tidigare strategin bidrog till att förbättra situationen på en rad områden, framför allt vad gäller tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning och främjandet av deras rättigheter genom att prioritera denna fråga på EU:s agenda. Personer med funktionsnedsättning möter emellertid fortfarande stora hinder när det gäller tillgång till hälso- och sjukvård, utbildning, sysselsättning, fritidsaktiviteter och deltagande i det politiska livet. Utvärderingen visade också att det behövs ett operativt ramverk för uppföljning, indikatorer som kan mäta framgång samt förbättrad tillgång till statistik vad gäller personer med funktionsnedsättning på olika områden.

Europaparlamentet har också efterlyst en förnyad strategi för personer med funktionsnedsättning som omfattar alla områden i konventionen, och rådet har åtagit sig att fortsätta arbetet med dess genomförande. Den Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén har också betonat betydelsen av tillgänglighet och självständigt boende. De har även betonat vikten av styrning och övervakning.

Strategin tar sin utgångspunkt i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som EU och EU:s alla medlemsländer har ratificerat.

Förslaget presenterades den 3 mars 2021.

1.2 Förslagets innehåll

I meddelandet konstaterar kommissionen att den tidigare funktionshindersstrategin banade väg för ett hinderfritt samhälle i EU. Den främjade insatser som även stöttats genom EU-medel för att göra skillnad för omkring 87 miljoner människor med någon form av funktionsnedsättning i EU. Utvärderingen visade att strategin bidrog till att förbättra situationen på en rad områden men i meddelandet påtalar kommissionen att personer med

funktionsnedsättning fortfarande möter stora hinder när det gäller tillgång till hälso- och sjukvård, utbildning, sysselsättning, fritidsaktiviteter och deltagande i det politiska livet. De löper också högre risk att drabbas av fattigdom eller social utestängning jämfört med personer utan funktionsnedsättning. Vidare konstaterar kommissionen att covid-19-pandemin och dess sociala och ekonomiska konsekvenser gör det ännu mer brådskande att ta itu med denna fråga, eftersom pandemin har förstärkt hindren och ojämlikheterna.

Strategin beaktar de olika typerna av funktionsnedsättningar, som ett resultat av samspelet mellan långvariga fysiska, psykiska, intellektuella eller sensoriska funktionsnedsättningar, som ofta inte syns, och hinder i miljön, samt den ökade förekomsten av funktionsnedsättningar med åldern, då nästan hälften av personer som är äldre än 65 år anger att de har någon form av funktionsnedsättning. Strategin främjar ett intersektionellt perspektiv. Den utgår från konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och pekar ut åtta prioriterade områden med olika flaggskeppsinitiativ, ett antal olika förslag på åtgärder från kommissionen samt uppmaningar till medlemsländerna för ett effektivt genomförande av konventionen. De olika prioriterade områdena är tillgänglighet, åtnjuta rättigheter, livskvalitet och självständigt liv, jämlikhet och icke-diskriminering, främja personer med funktionsnedsättning globalt, leverera på strategin, ledarskap, uppmärksammande och styrning.

Tillgänglighet – ett sätt att garantera rättigheter, oberoende och jämlikhet

I strategin framhålls att tillgänglighet till den bebyggda och virtuella miljön, till information- och kommunikationsteknik samt varor och tjänster, inklusive transporter och infrastruktur är en bidragande faktor för att garantera personer med funktionsnedsättning deras rättigheter och en förutsättning för att de ska kunna delta fullt ut i samhället och på samma villkor som andra. Medlemsstaterna uppmanas att integrera tillgänglighet i alla relevanta politiska åtgärder och insatser, framför allt de som är kopplade till den europeiska gröna given, renoveringsvågen och det nya europeiska Bauhaus. Kommissionens flaggskeppsinitiativ på området är att inrätta ett europeiskt resurscentrum, AccessibleEU, för att öka samstämmigheten i politiken för tillgänglighet och underlätta tillgången till relevant kunskap. Andra åtgärder är exempelvis att tillhandahålla medlemsstaterna praktisk rådgivning för att stödja fullgörandet av skyldigheterna beträffande tillgänglighet enligt direktiven om offentlig upphandling, utvärdera tillämpningen av direktivet om webbtillgänglighet och granska regelverket för passagerares rättigheter.

Åtnjutande av EU-rättigheter

Det poängteras i strategin att personer med funktionsnedsättning ska åtnjuta samma rättigheter som andra, särskilt när de flyttar till en annan medlemsstat eller deltar i det politiska livet. Ett fullständigt politiskt deltagande, vilket är ett krav i konventionen, innebär att personer med funktionsnedsättning kan

delta i val samt i politiska processer och beslutsprocesser på samma villkor som andra. Kommissionen kommer att samarbeta med medlemsstaterna, bland annat genom särskilda diskussioner i det europeiska valsamarbetsnätverket och Europaparlamentet, för att garantera de politiska rättigheterna för personer med funktionsnedsättning på likvärdiga grunder som andra. Kommissionen kommer också att arbeta tillsammans med medlemsstaterna för ett utökat ömsesidigt erkännande av funktionsnedsättningar på områden som arbetskraftens rörlighet och förmåner kopplade till villkoren för tillhandahållande av tjänster. Flaggskeppsinitiativ på området är att föreslå att ett EU-intyg om funktionsnedsättning införs senast i slutet av 2023 vilket ska vara giltigt i alla medlemsstater.

Anständig livskvalitet och självständigt boende

Självständigt boende, sociala och sysselsättningsrelaterade tjänster av god kvalitet, tillgängligt och inkluderande boende, deltagande i livslångt lärande, lämpligt socialt skydd och en stärkt social ekonomi är nödvändigt för att uppnå ett anständigt liv för alla personer med funktionsnedsättning enligt kommissionen. Personer med funktionsnedsättning, både äldre och yngre, har lika rätt att leva självständigt och inkluderas i samhället, med samma valmöjligheter som andra vad gäller boställningsort och med vem och hur man vill leva. Flaggskeppsinitiativ på området är att utfärda vägledning där man rekommenderar att medlemsstaterna genomför förbättringar vad gäller självständigt boende och inkludering i samhället, för att göra det möjligt för personer med funktionsnedsättning att bo på tillgängliga boenden i samhället, eller att fortsätta att bo hemma. Kommissionen kommer även att bygga vidare på den befintliga frivilliga europeiska kvalitetsramen för sociala tjänster och senast 2024 presentera en särskild ram för sociala tjänster av hög kvalitet för personer med funktionsnedsättning för att förbättra tillhandahållandet av tjänster till personer med funktionsnedsättning och göra arbetstillfällen inom detta område mer attraktiva.

Kommissionen påtalar att det på arbetsmarknadsområdet krävs rätt kompetens och kvalifikationer för att få tillträde till och lyckas på arbetsmarknaden. Lika tillgång till arbetsmarknadsinriktad och annan utbildning på alla nivåer måste säkerställas. Kommissionens flaggskeppsinitiativ på området är att presentera ett paket för att förbättra arbetsmarknadsresultaten för personer med funktionsnedsättning och söka samarbete med Europeiska nätverket för offentliga arbetsförmedlingar, arbetsmarknadens parter och organisationer för personer med funktionsnedsättning. Vidare kommer kommissionen att offentliggöra en genomföranderapport om direktivet om likabehandling i arbetslivet och utfärda en handlingsplan för den sociala ekonomin. Kommissionen kommer också att inleda en studie om socialt skydd och sociala tjänster för personer med funktionsnedsättning 2022 för att undersöka bästa praxis vad gäller förmåner till personer med funktionsnedsättning, ålderspension,

sjukförsäkring, kontanta och icke-kontanta förmåner samt extrakostnader på grund av funktionsnedsättning, Medlemsländerna uppmanas bland annat att fastställa mål för att öka sysselsättningsgraden för personer med funktionsnedsättning och minska sysselsättningsklyftan mellan personer med och utan funktionsnedsättning för att hjälpa till att uppnå det övergripande sysselsättningsmålet för 2030 som föreslås i handlingsplanen för att genomföra den europeiska pelaren för sociala rättigheter.

Lika tillgång och icke-diskriminering

I strategin understryks att personer med funktionsnedsättning har rätt till skydd mot alla former av diskriminering och våld, lika möjligheter när det gäller tillgång till rättslig prövning, utbildning, kultur, boende, rekreation, fritidsaktiviteter, idrott och turism samt lika tillgång till alla hälso- och sjukvårdstjänster.

I strategin understryks att personer med funktionsnedsättning bör ha faktisk tillgång till rättslig prövning, däribland genom lämpliga anpassningsåtgärder. Kommissionen kommer att ägna särskild uppmärksamhet åt kvinnor med funktionsnedsättning, eftersom de löper mellan två och fem gånger större risk att drabbas av våld än andra kvinnor och även åt personer med funktionsnedsättning som bor på särskilt boende eller institution. Kommissionen kommer bland annat att arbeta tillsammans med medlemsstaterna för att genomföra 2000 års Haagkonvention om det internationella skyddet av utsatta vuxna i enlighet med konventionen. Det kommer att ske bland annat genom en undersökning av skyddet av utsatta vuxna i gränsöverskridande situationer, i synnerhet personer med intellektuell funktionsnedsättning, för att lägga grunden till dess ratificering av alla medlemsstater. Kommissionen kommer också inleda en undersökning om rättssäkerhetsgarantier för utsatta vuxna i straffrättsliga förfaranden och bedöma behovet av lagstiftningsförslag för att förstärka stödet och skyddet av utsatta vuxna som fallit offer för brott, i linje med EU-strategin för brottsoffers rättigheter (2020–2025).

Det finns luckor i unionsrätten när det gäller att säkerställa likabehandling av personer med funktionsnedsättning utanför arbetslivet, däribland beträffande socialt skydd, hälso- och sjukvård, utbildning och tillgång till varor och tjänster, inklusive bostäder menar kommissionen. I väntan på antagandet av kommissionens förslag till rådets direktiv om likabehandling visar den bestående ojämlikheten och diskrimineringen att EU-lagstiftningen behöver anpassas ytterligare. Kommissionen uppmanar medlemsländerna att möjliggöra antagandet av kommissionens förslag om ett horisontellt direktiv om genomförande av principen om likabehandling utanför arbetslivet så att den även omfattar funktionsnedsättning.

Personer med funktionsnedsättning har rätt att delta på alla utbildningsnivåer och i alla utbildningsformer, däribland förskoleverksamhet och barnomsorg, på samma villkor som andra. Kommissionen menar att strategin kommer att förstärka samarbetet för nationella reformer för inkluderande utbildning och möjliggöra synergier mellan det europeiska området för utbildning, den europeiska kompetensagendan, handlingsplanen för digital utbildning och det europeiska forskningsområdet, och även mellan Erasmus+ och andra EU-finansierade instrument. Kommissionen kommer att utfärda en verktygslåda för inkludering i förskoleverksamhet och barnomsorg, med ett särskilt kapitel om barn med funktionsnedsättning. De kommer också att ge medlemsstaterna stöd så att de kan utveckla sina lärarutbildningssystem. Kommissionen uppmanar medlemsstaterna att bland annat stödja utvecklingen av inkluderande skolor som kan fungera som referens för inkluderande och innovativ undervisning och inläring i hela EU enligt målen för det europeiska området för utbildning och handlingsplanen för digital utbildning. Vidare uppmanas medlemsländerna att stödja genomförandet av artikel 24 i konventionen i Europaskolorna.

Personer med funktionsnedsättning har rätt till hälso- och sjukvård av hög kvalitet. Kommissionen anser att ytterligare åtgärder behövs, bl.a. mot bakgrund av att det är fyra gånger så vanligt att personer med funktionsnedsättning uppger att deras behov av läkarundersökning inte tillgodoses jämfört med personer utan funktionsnedsättning.

Medlemsstaterna uppmanas att förbättra tillgången till all hälso- och sjukvård för personer med funktionsnedsättning, inbegripet sexuell och reproduktiv hälsovård och förebyggande tjänster, bland annat genom kommissionens vägledning om tillgång till hälso- och sjukvård för personer med funktionsnedsättning. Kommissionen kommer att behandla frågor med anknytning till hälsa och funktionsnedsättning genom styrgruppen för främjande av hälsa och förebyggande av sjukdomar för utbyte av validerade exempel på hälsorelaterad god praxis för att hjälpa medlemsstaterna med deras hälsoreformer. Kommissionen kommer också hantera särskilda fall av ojämlikhet för personer med funktionsnedsättning när det gäller förebyggande av cancer, tidig upptäckt och vård genom specifika åtgärder som identifierats i registret över ojämlikheter i Europas plan mot cancer.

I strategin lyfts att tillgängliga och inkluderande former av konst och kultur, idrott, fritidsaktiviteter, rekreation och turism är avgörande för att kunna delta fullt ut i samhället. Kommissionen kommer att inleda en undersökning för att utvärdera genomförandet av artikel 30 i konventionen och hjälpa medlemsstaterna med strategier för att öka deltagandet av och stödet till personer med funktionsnedsättning inom idrott, kultur och fritidsaktiviteter. Vidare kommer de att inleda ett partnerskap med Internationella paralympiska kommittén för att främja en inkluderande idrottsverksamhet

och bekämpa stereotyper. Kommissionen uppmanar medlemsstaterna att främja och uppmuntra konst av personer med funktionsnedsättning, öka medvetenheten genom att synliggöra konsten i utställningar och framträdanden och göra fler konstsamlingar och museer tillgängliga för personer med funktionsnedsättning.

I strategin konstateras att personer med funktionsnedsättning löper större risk att falla offer för våld och övergrepp både i sin hemmiljö och på vårdinrättningar. Detta gäller i synnerhet kvinnor, äldre personer och barn med funktionsnedsättning. Mångfacetterade strategier behövs för att ge ett bättre stöd och skydda personer med funktionsnedsättning i alla situationer menar kommissionen. I sitt arbete för att utarbeta gemensamma europeiska normer vid insatser för civilskydd kommer kommissionen att vidta kunskapshöjande åtgärder för att förbättra säkerheten för utsatta grupper. EU-medel kommer att användas för att öka medvetenheten om behoven hos personer med funktionsnedsättning genom möten med civilskyddsforumet och unionens kunskapsnätverk för civilskydd. Kommissionen uppmanar medlemsländerna att genomföra Ceas regelverk (det gemensamma europeiska asylsystemet) med beaktande av de särskilda behoven hos utsatta personer som söker eller beviljats internationellt skydd, däribland personer med funktionsnedsättning, för att säkerställa ett tillräckligt skydd i praktiken.

Främjande av rättigheterna för personer med funktionsnedsättning på ett globalt plan

EU kommer att fortsätta att upprätthålla de mänskliga rättigheterna för personer med funktionsnedsättning och stödja deras sociala delaktighet i alla internationella relationer och i alla yttre åtgärder, politiska planer, finansieringsprogram och aktiviteter menar kommissionen. Det är även viktigt att uppmärksamma barn och unga med funktionsnedsättning, särskilt i samhällen som drabbats av konflikter eller i utvecklingsländer där det ofta finns brister när det gäller skydd, tillgång till skola och grundläggande tjänster.

EU uppmanar alla länder att respektera, skydda och uppfylla rättigheterna för personer med funktionsnedsättning så som de återspeglas i alla politiska initiativ som formar det kommande årtiondet. Det är viktigt att de yttre åtgärderna är förenliga med genomförandet av principerna i konventionen och Agenda 2030 i syfte att kunna integrera strategin för design för alla för bättre tillgänglighet och tillhandahålla skälig anpassning för personer med funktionsnedsättning inom alla insatser. EU kommer att göra detta med användning av alla tillgängliga verktyg, från dialoger om politiska åtgärder, mänskliga rättigheter och handel till samarbeten med tredjeländer inom EU:s grannskapspolitik, utvidgningspolitik samt strategier för internationella partnerskap, vilket även omfattar humanitära åtgärder och samarbete med multinationella organisationer. EU stöder reformer av den offentliga

politiken på ett globalt plan för att göra den mer inkluderande och strävar efter att säkerställa att alla mänskliga rättigheter, inklusive rättigheterna för personer med funktionsnedsättning, fortsätter att utgöra kärnan i insatserna mot covid-19-pandemin och i den globala återhämtningen.

Ett effektivt genomförande av strategin

Kommissionen uppmanar medlemsstaterna och alla EU:s institutioner och byråer att ta hänsyn till behoven hos personer med funktionsnedsättning när de utformar, genomför och övervakar politiska åtgärder, lagstiftning och finansieringsprogram genom målinriktade insatser och anpassningsåtgärder. Kommissionen uppmanar samarbete i frågor som rör funktionsnedsättning mellan EU:s institutioner, medlemsstaterna och andra berörda aktörer genom användning av EU:s medel och tillhandahållande av utbildning. För att förstärka genomförandet av konventionen och för att återspegla det åtagande som gjorts av EU som part i konventionen kommer kommissionen att investera i en starkare samordning på EU-nivå i linje med rekommendationerna från FN:s kommitté för rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Kommissionen kommer även att förstärka verktygslådan för bättre lagstiftning för att utöka inkluderingen av personer med funktionsnedsättning och säkerställa efterlevnaden av konventionen.

Kommissionen uppmanar alla EU:s institutioner, organ, byråer och delegationer att utse samordnare för frågor och strategier som rör funktionsnedsättning och att anordna regelbundna möten på hög nivå mellan Europaparlamentet, rådet, kommissionen och Europeiska utrikestjänsten. tillsammans med organisationer som företräder personer med funktionsnedsättning. Kommissionen uppmanar medlemsländerna att ta hänsyn till de särskilda behoven hos personer med funktionsnedsättning i alla politiska åtgärder som behandlas i rådet och i rådets slutsatser. Vidare uppmanar kommissionen medlemsstaterna att anta ambitiösa nationella strategier för att främja genomförandet av konventionen och av denna strategi på nationell, regional och lokal nivå.

Kommissionens flaggskeppsinitiativ på området är att inrätta en plattform för personer med funktionsnedsättning. Den kommer att ersätta den befintliga högnivågruppen för frågor som rör funktionsnedsättning och stödja genomförandet av såväl denna strategi som de nationella strategierna på området. För att underlätta genomförandet av denna strategi och konventionen kommer EU att fortsätta att främja medlemsstaternas användning av EU-medel i enlighet med den fleråriga budgetramen 2021–2027 och genom de nya finansieringsmöjligheterna inom återhämtningsinstrumentet NextGeneration EU. Kommissionen kommer även att undersöka finansieringsmöjligheterna genom det nya programmet

Föregå med gott exempel

Kommissionen har för avsikt att föregå med gott exempel och uppmuntrar EU:s övriga institutioner, organ och byråer att göra detsamma.

Kommissionen kommer i sin förnyade strategi för personalfrågor att införa åtgärder för att utöka rekryteringen, sysselsättningen och karriärmöjligheterna för personal med funktionsnedsättning, skapa inkluderande arbetsmiljöer genom att förstärka sitt arbetsgivaråtagande om att främja mångfald och jämlikhet och samtidigt säkerställa tillgänglighet och skälig anpassning. Kommissionens flaggskeppsinitiativ på området är att anta en förnyad personalstrategi som omfattar åtgärder för att främja mångfald och inkludering av personer med funktionsnedsättning och uppmuntrar den interinstitutionella Europeiska rekryteringsbyrån (Epsa) att komplettera dessa ansträngningar i samarbete med andra rekryterande EU-institutioner. Kommissionen kommer också att öka sina ansträngningar för att säkerställa tillgängligheten, däribland genom innovativa projekt, bättre tillgång till publikationer, främst om EU:s lagstiftning och politik, tillhandahållande av utbildning för personal och ett utökat stöd till tolkning av internationellt teckenspråk. Det kommer bland annat att ske genom att anta en handlingsplan om webbtillgänglighet som ska delas och användas inom alla EU:s institutioner, organ och byråer för att säkerställa att EU:s webbplatser, de dokument som offentliggörs på dessa webbplatser och webbplattformar överensstämmer med de europeiska standarderna för tillgänglighet.

Medvetenhet, styrning och mätning av framsteg

Kommissionen kommer att arbeta tillsammans med medlemsstaterna för att komplettera och stödja nationella kampanjer för att öka medvetenheten och bekämpa stereotyper kring funktionsnedsättning. Kommissionen kommer att utöka de dialogerna med personer med funktionsnedsättning och deras organisationer för att säkerställa att de är delaktiga i relevanta politiska processer och kan lämna synpunkter på kommissionens förslag.

För att öka effektiviteten av den så kallade EU-mekanismen för att främja, skydda och övervaka genomförandet av konventionen på EU-nivå kommer kommissionen att granska EU-mekanismens funktion och föreslå åtgärder på grundval av detta samt anordna en årlig dialog mellan kommissionen som EU:s kontaktpunkt och EU-mekanismen.

Genom att bygga vidare på erfarenheterna av EU:s funktionshindersstrategi 2010–2020 kommer kommissionen att införa en mekanism för att övervaka genomförandet av denna strategi. Mekanismen kommer även att fungera som

underlag till den europeiska planeringsterminen, den sociala resultattavlan och genomförandet av målen för hållbar utveckling. Övervakningen av medlemsstaternas framsteg kommer att bygga på en förbättrad insamling av statistiska uppgifter om situationen för personer med funktionsnedsättning och information om nationella strategier och metoder som komplement till medlemsstaternas rapportering till den särskilda FN-kommittén.

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Meddelandet innehåller inte några konkreta förslag till lagstiftningsåtgärder, varför det i sig inte får några effekter på det svenska regelverket. Kommissionen uppmanar dock medlemsländerna att implementera FN:s konvention om rättigheter för personer genom ett antal olika åtgärder på varje område i strategin.

1.4 Budgetära konsekvenser / Konsekvensanalys

Eftersom meddelandet inte innehåller några tvingande regler så kommer det inte uppkomma några direkta kostnader. En konsekvensanalys av kostnader kommer dock behöva göras i samband med antagandet av varje enskilt förslag.

2 Ståndpunkter

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar kommissionens meddelande om Europas nya strategi för rättigheter för personer med funktionsnedsättning som tydligt utgår från konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och anser att det är ett strategiskt viktigt instrument för att implementera konventionen. Regeringen delar på övergripande nivå den analys och de slutsatser som kommissionen presenterar i meddelandet. Vidare anser regeringen att det är viktigt att synliggöra vad konsekvenserna av pandemin har inneburit för personer med funktionsnedsättning samt hur det orsakat ytterligare hinder och ökad ojämlikhet.

Regeringen välkomnar att strategin främjar ett intersektionellt perspektiv och välkomnar att, barn- och äldreperspektivet har förtydligats. Vidare anser regeringen att det är positivt att EU fortsätter att stödja civilsamhällesorganisationer så att företrädare för personer med funktionsnedsättning ska kunna delta i alla relevanta processer. Regeringen anser att det är positivt att tillgänglighet integreras i relevanta politiska åtgärder och insatser i enlighet med den nationella funktionshinderspolitiken.

Det är positivt att våldsutsatthet hos kvinnor med funktionsnedsättning lyfts i strategin, men regeringen anser att det hade varit viktigt med ett integrerat jämställdhetsperspektiv även i övriga delar. Statistik och övrig information bör presenteras och analyseras uppdelat på kön.

Regeringen stödjer ambitionen att öka tillgängligheten i unionen ytterligare genom att identifiera brister. Regeringen anser att förslag om utbyte av erfarenheter och att tillhandahålla medlemsstaterna praktisk rådgivning för att stödja fullgörandet av skyldigheterna beträffande tillgänglighet enligt exempelvis direktiven om offentlig upphandling är en strategiskt viktig åtgärd. Regeringen ser positivt på utgångspunkten att EU-regler om tillgänglighet genomförs och utvärderas på ett korrekt sätt, samtidigt som brister och behovet av ytterligare åtgärder identifieras. Arbetet med att identifiera och åtgärda befintliga hinder för att öka tillgängligheten är också en prioriterad inriktning för genomförandet av den nationella funktionshinderspolitiken.

Regeringen anser att det är viktigt att fortsätta arbetet med att stärka förutsättningarna för ökad sysselsättning och förbättra arbetsmarknadsdeltagandet för kvinnor och män med funktionsnedsättning och är positiv till att det tydliggörs i strategin.

Regeringens delar bedömningen att strategin tillsammans med de övriga jämlikhetsstrategier som antagits för att bekämpa diskriminering i alla dess former kommer att stärka EU:s roll som global partner för att uppnå FN:s mål för hållbar utveckling och främja mänskliga rättigheter. Att förebygga och motverka diskriminering är en viktig utgångspunkt vad gäller implementering av mänskliga rättigheter och är en prioriterad inriktning för genomförandet av den nationella funktionshinderspolitiken. Regeringen ser också positivt på strategins ambition vad gäller främjandet av deltagande i demokratiska processer för personer med funktionsnedsättning, bland annat genom samarbete med medlemsstaterna och diskussioner i det europeiska valsamarbetsnätverket och Europaparlamentet, för att garantera de medborgerliga och politiska rättigheterna för personer med funktionsnedsättning på likvärdiga grunder som andra.

Regeringen välkomnar att EU har för avsikt att på ett tydligare sätt främja rättigheterna för personer med funktionsnedsättning i unionens externa förbindelser.

Det är avgörande att fördelningen av befogenheter mellan EU och medlemsstaterna avseende arbetsmarknad, inklusive parternas autonomi, sociala frågor och utbildning respekteras.

Regeringen återkommer till riksdagen i sedvanlig ordning avseende enskilda initiativ när de har presenterats och analyserats.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

2020/21:FPM90

Medlemsstaternas ståndpunkter är ännu inte kända.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Institutionernas ståndpunkter är ännu inte kända.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Kommissionens meddelande har ej sänts på remiss.

3 Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Ej tillämpligt då det rör sig om ett meddelande.

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

Ej tillämpligt då det rör sig om ett meddelande.

4 Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

I meddelandet framgår att kommissionen har för avsikt att under 2021 utarbeta och offentliggöra en övervakningsram för målen och åtgärderna i strategi. De kommer senast 2023 utarbeta nya indikatorer för funktionsnedsättning med en tydlig färdplan för genomförandet, däribland indikatorer för barn och situationen för personer med funktionsnedsättning när det gäller sysselsättning, utbildning, socialt skydd, fattigdom och social utestängning, levnadsförhållanden, hälsa och användning av ny kommunikationsteknik, som underlag till indikatorerna för EU:s sociala resultattavla och målen för hållbar utveckling inom den europeiska planeringsterminen. Vidare kommer kommissionen att utarbeta en rapport om strategin under 2024 för att bedöma framstegen med genomförandet och vid behov uppdatera strategins mål och åtgärder. De kommer också utarbeta en strategi för insamling av uppgifter och styra medlemsstaterna i denna riktning samt göra en analys av befintliga datakällor och indikatorer, däribland administrativa uppgifter.

Det portugisiska ordförandeskapet har påbörjat beredning av rådsslutsatser på området som förväntas antas på EPSCO rådet i juni 2021.

